

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť SUREMA spol. s r.o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 4. decembra 2020

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXIII. - Číslo 21

2 Nový mestský bulvár

Obnovená Ulica Mlynské nivy je pre chodcov aj cyklistov bezpečnejšia a pohodlnejšia.

4 Dole horúčava, hore víchor

Rekonštrukcia sochy Víťazného vojaka v 50-metrovej výške na Slavíne nebola jednoduchá úloha.

10 Pandemický rok 2020

Primátor a starostovia menujú projekty, ktoré sa im napriek korona kríze podarili v tomto roku realizovať. Ktorých sa museli vzdať?

15 Palác pre vdovu po kráľovi

Vedeli ste, že budova Kooperatívy na Hlavnom námestí stojí na mieste iného významného domu, kde bývala mladá vdova Mária Habsburská?

„Vianoce“ na Ventúrskej ulici

Vianočné trhy v reštaurácii: Vitajte!

BRATISLAVA

Napriek zrušeným vianočným trhom si stále môžeme v centre mesta vychutnať kapustnicu či horúci punč. Samozrejme, na terase alebo cez okienko. Viaceré podniky takto zachraňujú adventnú atmosféru, a najmä seba.

Predsviatočná nálada je v centre Bratislavy úplne iná, ako sme si zvykli v minulosti, cez deň sú ulice takmer prázdne, zaplňajú sa až podvečer, aj to opatrne. Mohutný vianočný strom na Hlavnom námestí, ktorý rozsvietil primátor aj online, veľmi neláka, ľudia sa skôr presúvajú k terasám reštaurácií, ktoré napriek náročným podmienkam zostávajú otvorené.

„Prežívame horko-ťažko a možno by som podnik aj zavrhol, no uvedomujem si, že moji zamestnanci majú rodiny, nechcem, aby zostali bez

práce. Poviem to tak – dnes zvažujem, či natankujem do auta za 50 alebo za 30 eur,“ priznáva majiteľ reštaurácie a baru na Ventúrskej ulici Ján Schmucker.

Pred svojimi podnikmi má vonkajšiu terasu, kde si môžete posediť alebo vziať horúci punč, medovinu či varené víno so sebou. V ponuke sú tiež vianočná kapustnica, cigánka, lokše, pečená klobása... „Ak máte deti, pridte s nimi, robíme aj výbornú krupicovú kašu s medom,“ odporúča.

Na ulici Rybárska Brána sto-

jí hlúčik mladých ľudí pri okienku s vianočnými dobotami. Na zahriatie si môžete dať ovocný „zahrievač“, tradičnú medovinu, punč aj varené víno a pri ďalšom okienku o kúsok ďalej skvelé bryndzové halušky. Podobne riešia situáciu podniky na Hviezdoslavovom námestí, kde bývali staromestské vianočné trhy vždy plné ľudí a voní. Jeden z nich pozýva – Vitáme vás na vianočných trhoch v našej reštaurácii... Príďte?

(ac)

Foto: ac, ms

Zimný Tyršák a Vianočná tržnica

Skromnejšiu adventnú atmosféru zažijete aj pod Starým mostom v Petržalke na Zimnom Tyršáku – pozor, možno si budete musieť vystáť rad! A každý týždeň od stredy do soboty až do 19. decembra fungujú tiež vianočné trhy v Starej tržnici. Organizátori pripomínajú: Ak si tu niečo kúpite, potešíte seba a svojich najbližších, a zároveň podporíte malé lokálne značky.

Atmosféra v Starej tržnici

Nepomýľte sa v MHD

BRATISLAVA

Viaceré zastávky MHD v Bratislave dostanú od 13. decembra nové pomenovanie.

Zastávky majú mať také názvy, aby mohli zostať natrvalo a mali by byť aj presnejšie. „Nové pomenovania budú kratšie, jednoduchšie a zrozumiteľné tiež pre turistov. Takisto sa vraciame k historickým názvom a viaceré zo zastávok prídu o komerčné názvy po skončení nájmu,“ uviedol dopravný podnik.

Napríklad prestupný uzol SAV - Námestie Franza Liszt dostane jednotný názov Pod stanicou. Podobne prestupný uzol Námestie SNP – Kamenné námestie dostane jednotný názov Centrum. Aby nedošlo k zámene zastávok s podobnými názvami, zmení sa napríklad zastávka Odbojárov na zastávku Česká či zastávka Kuklovská na zastávku Dlhé diely.

Označenie niektorých zastávok sa spresní alebo zjednoduší, napríklad Námestie slobody sa zmení na Prezidentskú záhradu, Mlynské nivy na Malý trh, STU na Námestie slobody, SND na Jeseňského, Zátisie na Kuchajdu, ŽST Železná studienka na Červený most, Červený most na Partizánsku lúku či Trnavská na Klientske centrum. Zoznam zmenených názvov zastávok nájdete na webovej stránke dpb.sk. Nezabudnite vystúpiť na tej správnej! (TASR)

BRATISLAVSKÉ NOVINY

nájdete aj vo vybraných predajniach Kraj a Terno.

Šlovo k veci

Je to na nás

Veľký problém môže byť v skutočnosti malicherný, a naopak. Často záleží na nás, ako veci vidíme.

Staré Mesto dalo na Hviezdoslavovom námestí osadiť vianočný strom, ktorý vypilili v záhrade v Prievoze. „Vyrastala som tam. Aj mi slza vybehla,“ priznala dojatá Zuzana na FB stránke mestskej časti. Andreas to vidí inak: „Strom sa mi nepáči, je úplne nesúmerný!“

Na prvú adventnú nedeľu ohlásil primátor livestream z otvorenia Vianoc v Bratislave. Áno, aj s rozsvietením vianočného stromu pred Starou radnicou. Lukáš však stihol na oznam zareagovať: „Stromček je bez svetiel. Veľké sklamanie!“

Aby sme mali lepšiu náladu nielen my, ale aj ľudia v našom okolí, neraz stačí viac porozumenia a tiež tolerancie. Nielen v „stromčekových“ diskusiách, ale najmä pri riešení skutočných problémov, ktorých nám covidový rok 2020 nadelil dosť.

Zároveň si treba pripomenúť všetko to dobré, čo sme zažili. V posledných tohtoročných Bratislavských novinách si môžete prečítať, aké projekty sa našim samosprávam podarili dotiahnuť do konca (str. 10), aby bola Bratislava krajšia, lepšia. Pravda, nie všetko vyšlo podľa predstáv, ale... Vianoce sú vraj čas, kedy sa plnia želania. Tak nech ich je čo najviac a pre všetkých!

Anna Čapková

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

Viac miesta pre chodcov aj cyklistov

MLYNSKÉ NIVY

Nový mestský bulvár podporuje všetky druhy mobility.

BRATISLAVA

Vodiči sa dočkali, po obnovení Ulici Mlynské nivy od polovice novembra opäť jazdia autá a MHD. Nový mestský bulvár oceňujú aj cyklisti a chodci, je pre nich bezpečnejší a pohodlnejší.

Kompletná rekonštrukcia ulice, ktorá patrí k najdôležitejším v našom meste, trvala viac ako dva roky. Sprístupnená mala byť už vlni, termín sa nakoniec predĺžil o niekoľko mesiacov, ale nielen pre dopady pandémie. Podobne ako pri Dúbravsko-karľoveskej radiále magistrát aj v tomto prípade presadil viaceré vylepšenia pôvodného projektu. Výsledkom je moderný mestský bulvár, ktorý rovnocenne podporuje všetky druhy mobility.

„To, čo sa nám podarilo na Ulici Mlynské nivy, sa snažíme uplatňovať pri všetkých verejných priestoroch – viac bezpečného miesta na pohyb pre chodcov a cyklistov, viac

zelene a podpora verejnej hromadnej dopravy,“ priblížil primátor Matúš Vallo. Vodiči ocenia kvalitnejšie betónové povrchy vozovky pred križovatkami a na zastávkach, chodci rozšírené chodníky, bezpečnejšie svetelné riadené priechody aj bezpečnejšie ostrovčeky, cyklisti obojsmernú cyklotrasu... A zrejme všetci vysádzanie zelene vrátane 150

stromov, ktoré tu postupne pribúdajú. Unikátom je podzemný kruhový objazd pre plynulejšiu dopravu, ktorý však uvedú do prevádzky až po otvorení novej autobusovej stanice v budúcom roku. Ráta sa aj s plne automatizovanou 11-metrovou cyklovezou od strany Párikovej ulice, kde zaparkuje 118 bicyklov.

(ts, bn)

Foto: magistrát

Upravené trasy liniek MHD po otvorení Ulice Mlynské nivy:

- Linky 21, 25, 50, 70, 88, 202 a 210 premávajú po pôvodných trasách, ruší sa obchádzka po Párikovej ulici.
- Linka 50 premáva cez Mlynské nivy, v smere k OD Slimák cez Svätoplukovu a Párikovu.
- Linka 70 premáva cez Karadžičovu a Mlynské nivy.
- Linka 202 začína na Rajskej (Nemocnica sv. Michala) a premáva po Mlynských nivách. Dočasne ju obslúžia autobusy.
- Linka 210 v oboch smeroch zachádza pred novú budovu autobusovej stanice a zastavuje v každom smere na samostatnom nástupisku.
- Linka 205 premáva cez Mlynské nivy a Svätoplukovu. V smere na Trnávku do polovice decembra obslúži aj zastávku Špitálska.
- Linky 208, 212 a N72 až do finalizácie trolejového vedenia premávajú po obchádzkových trasách. Obnovenie pôvodných trás sa predpokladá v polovici decembra.
- Linku X72 nahrádza linka 202 v pôvodnej trase.
- Linky 21, 25 a 88 začínajú pred novou budovou autobusovej stanice.

Prestupný uzol MHD

STARÉ MESTO

Pri Šafárikovom námestí vznikol prestupný uzol MHD. Prestupný uzol je medzi autobusmi jazdiacimi po nábreží a električkami. Vznikol presunutím bývalej zastávky Malá scéna priamo ku križovatke so Starým mostom. Autobusová zastávka Malá scéna v smere pod Most SNP sa zrušila a nahradila ju nová zastávka Šafárikovo námestie tesne pred križovatkou so Starým mostom. V smere na autobusovú stanicu je v prevádzke nová zastávka pred križovatkou aj pôvodná zastávka Malá scéna. (TASR)

Prišli sme o Mičurin

STARÉ MESTO

Lukratívne pozemky pri kúpalisku Mičurin získala v dražbe manželka finančníka Jaroslava Haščáka.

Prvé kolo dražby, do ktorej sa zapojilo aj mesto, sa skončilo bez výsledku. Vývolávací suma (13,5 mil. eur) aj znížená suma (12,9 mil. eur) boli nad možnosti všetkých účastníkov dražby. Vývolávací cena v druhom kole bola znížená na 11,61 mil. eur. Po jej ohlásení zdvihla terčík iba Valéria Haščáková a tým sa dražba skončila. Primátor Matúš Vallo na sociálnej sieti vysvetlil, že bez podpory ministerstva školstva nemalo mesto možnosť pozemky získať. (ms)

Novoročný ohňostroj zrušila pandémia

BRATISLAVA

Pre pandémiu koronavírusu Bratislava nebude počas silvestrovskej noci vítať nový rok 2021 tradičným mestským polnočným ohňostrojom na Dunaji.

„Nevieme, aké budú odporúčania a opatrenia počas silvestrovskej noci, uvedomujeme si však, že riziko prenosu vírusu pri počte ľudí, ktorí zvyknú do centra hlavného mesta na Sil-

vestra chodiť, by bolo za každých okolností veľmi veľké,“ vysvetlila hovorkyňa mesta Katarína Rajčanová.

Hlavné mesto tvrdí, že v roku 2020 sa stalo súčasťou životov ľudí uspokojenie sa a odrieknutie si niečoho. Sledovať tisíce eur, ktoré „skončia vo vzduchu“, preto nepovažuje za správne aj vzhľadom na mestský rozpočet, ktorý sa musel výrazne zredukovať. (TASR)

Namiesto obnovy čistenie od trusu

RUSOVCE

Rekonštrukcia kaštieľa v Rusovciach, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou, nepokročila. Aktuálnym zámerom je zbaviť budovu trusu od vtákov.

Vedúci Úradu vlády Július Jakab ubezpečil, že všetci zainteresovaní majú eminentný záujem na tom, aby sa rekonštrukcia kaštieľa začala a podarilo sa na ňu získať aj prostriedky z eurofondov. „Keby neboli peniaze, tak skupina odborníkov pracuje na tom, aby sa urobila hlavne strecha a obvodový plášť, pretože práve zateka-

nie spôsobuje najväčšie škody,“ dodal.

Aktuálne sa má budova aspoň kompletne zbaviť holubieho trusu a zvyškov uhynutých vtákov. Spôsobujú totiž vážne respiračné riziká pre ľudí, ktorí v kaštieli vykonávajú nevyhnutné čiastkové sanácie. „Vysúťažili sme firmu, ktorá to kompletne vyčistí, rovnako zamedzí možnému prístupu holubov do objektu a najali sme si aj sokoliarov, aby sme aj takto zabránili zletu holubov na mieste,“ informoval Jakab. (TASR)

Foto: Marian Dekan

Klingerka je najvyššia na Slovensku

RUŽINOV

Najvyššou obytnou budovou na Slovensku sa s výškou 115 metrov stala Klingerka v Ružinove.

Projekt developera JTRE predstavuje polyfunkčný komplex, ktorý vyrastá medzi Prístavnou, Plátennickou a Súkennickou ulicou. Jeho súčasťou je bytová veža a kancelárska budova hlbšie v areáli. Úctyhodných 36 nadzemných podlaží rástlo rýchlosťou 1 podlažia za 10 dní, čo je pri takejto mohutnej stavbe náročné nielen na manažment celého procesu, ale aj na dodávku materiálov a použité technológie.

Dosiahnutie prvenstva oslávila Klingerka osadením trochu netradičnej glajchy na najvyššom bode budovy - takmer dvojmetrovú cievku na nite so zapichnutou ihlou zdvíhal na strechu žeriav viac ako 10 minút.

Obytná budova má byť dokončená v roku 2022.

O bývanie v Klingerke, ktorá je okrem výšky výnimočná aj použitými inováciami, prejavila verejnosť veľký záujem, v súčasnosti

sa dopredávajú posledné byty. Rezidenčná budova má byť dokončená v roku 2022. (bn)

Foto: JTRE

„Klinika, na ktorú sa môžem spoľahnúť“
Juraj Bača

Dr. + VET AVION SHOPPING PARK

www.drvet.sk

OTVORENÉ KAŽDÝ DEŇ DOSTUPNÉ PARKOVANIE NAJMODERNEJŠIE VYBAVENIE ZA ROZUMNÉ CENY

Ešte KRAJšie nákupy S VERNOSTNOU KARTOU

Získajte množstvo výhod:

- Narodeninová zľava 5 % na KAŽDÝ nákup počas 7 dní
- Seniorská zľava 1 % na KAŽDÝ nákup
- Na meniny nakupujete po celý deň o 5 % lacnejšie
- Zbierajte body a získajte 5 % a 10 % zľavy na nákup
- Každý týždeň zľava až 20 % na vybranú kategóriu produktov

Viac info na: www.krajpotravin.sk

Pod pamätníkom 30 stupňov, hore víchor

STARÉ MESTO

Prvá etapa obnovy pamätníka Slavin je hotová, bronzového vojaka na vrchole pylónu od Alexandra Trizuljaka už nezakrýva lešenie. Zodpovedný reštaurátor sochy Stanislav Kožela priznáva, že prácu v 50-metrovej výške si vyskúšal prvýkrát a bolo to náročné.

Obnova sochy Víťazného vojaka, ktorá má úctyhodnú hmotnosť 16 ton, trvala viac ako tri mesiace. Reštaurátor Stanislav Kožela robil na diele s ďalšími štyrmi odborníkmi od polovice júna do približne 20. októbra a otvorene hovorí, že chvíľu váhal, či prijme túto ponuku. Čo bolo najnáročnejšie?

„Náročná bola už len cesta hore k soche, šliapali sme k nej po rebríku, počet schodov som ani nepočítal. Jednoduché neboli ani samotné práce vo výške, pre mňa osobne to bola úplne nová skúsenosť. Monument má 39,5 metra, socha 11 met-

Obnova sochy trvala viac ako 3 mesiace.

rov, čo je dohromady viac ako 50 metrov. V tej výške boli úplne iné poveternostné podmienky ako dole pod pamätníkom. A to aj v lete - kým dole bolo 30 stupňov, hore neraz fúkalo až tak, že nám vietor strhával prilbu z hlavy. A keď sa schyľovalo k búrke, rýchlo sme museli práce ukončiť,“ spomína Stanislav Kožela.

Bezpečnosť práce bol veľký, školenie síce s kolegami absolvoval, ale o ochrane pred bleskom na vr-

chole pamätníka nebola v pokynoch zmienka. Pritom samotná socha za tie roky utrhla približne 20 miliónov úderov blesku... Najmä pre nepriaznivé poveternostné podmienky sa termín rekonštrukcie predlžil. „Našou úlohou bolo v zásade zreštaurovať kov a opraviť množstvo plastických defektov. Pravda, aj rozsah prác bol veľký, Víťazný vojak je asi najväčšou bronzovou sochou na Slovensku,“ doplnila reštaurátor. Netají obdiv k impozantnému dielu Alexandra Trizuljaka z rokov 1956 - 1959. „Je bravúrne zvládnuté, proporcie sú úžasné,“ podotýka Stanislav Kožela, ktorý sa už v čase štúdia na Vysokej škole výtvarného umenia zameriaval práve na kov.

V týchto dňoch rekonštruje

Rekonštrukcia Slavina

S obnovou pamätníka Slavin sa začalo po 60 rokoch, práce majú pokračovať až do roku 2022. Finančné prostriedky na obnovu z 80 % poskytne ministerstvo vnútra, zvyšných 20 % mesto. Na komplexnú obnovu pamätníka je vyčlenených 1,73 milióna eur.

historickú 250-ročnú mrežu z kaplnky v banskoštiavnickej Kalvárii. V Bratislave pracoval napríklad na obnove kovových prvkov fasády Mirbachovho paláca, barokovej brány aj okených mreží Kaplnky sv. Jána Almužníka, tiež na obnove zbierkových predmetov pre mestské múzeum či zničného pôvodného oplatenia budovy YMCA. (ac)

Foto: Stanislav Kožela, Marian Dekan

Viac na www.banoviny.sk

Ohava je preč

PETRŽALKA

Po dlhých ťahaniciach nájomca reštaurácie UFO na pylóne Mostu SNP konečne odstránil kritizovanú drevenú konštrukciu.

Hlavné mesto Bratislava dlhodobo podnikalo príslušné kroky, aby podnikateľ odstránil skelet, umiestnený pod reštauráciou UFO. Mesto s ním rokovalo o nahradení stavby vhodným vstupným objektom, ktorý prináleží národnej kultúrnej pamiatke - Mostu SNP. (ts)

30 nových električiek

BRATISLAVA

Dopravný podnik Bratislava začal proces verejného obstarávania na 30 jednosmerných nízkopodlažných a klimatizovaných električiek

Nové električky umožnia obnoviť časť vozidlového parku nahradením najstarších vozidiel, čím sa zvýši nielen prepravná kapacita, ale aj komfort cestovania v MHD. Okrem výkonnej klimatizácie budú mať determálne sklá a inovovaný informačný systém, aký poznajú cestujúci z 11 nových autobusov, ktoré jazdia na letisko. Zobrazuje napríklad prestupy v reálnom čase. V roku 2023 by tak malo v uliciach Bratislavy jazdiť 75 percent moderných a nízkopodlažných električiek. (ts)

Pradiareň dostala pôvodný vzhľad

Obnovou prešla celá budova Pradiarne.

RUŽINOV

Obnova Pradiarne 1900, jednej z najvýznamnejších priemyselných pamiatok v Bratislave, je po dvoch rokoch ukončená. Architekti jej vrátili pôvodnú podobu. Súťaž na obnovu tejto národnej kultúrnej pamiatky vyhrali ešte v roku 2017 architekti z kancelárie Bouda Masár, ktorí majú s rekonštruovaním pamiatok dlhoročné skúsenosti. Pre svoj projekt zvolili so súhlasom pamiatkarov pôvodnú podobu Pradiarne,

ktorú mala pred tým, ako rôzne prestavby zo 60. rokov zmenili jej charakter. Tieto dostavby boli v prvej fáze po získaní búracieho povolenia postupne odstránené a poskytli priestor vrátiť Pradiarni vzhľad, ktorý pre ňu pred viac ako sto rokmi navhol architekt David Valentín Junk. Obnovou prešla viac-menej celá budova – strecha, podlahy aj fasáda, ktorej developer YIT Slovakia prinavrátil remeselný charakter podľa

dokumentácie z roku 1964. Obnovené boli tiež pôvodné nosné liatinové stĺpy, pričom tie na prízemí dostali pôvodný art deco motív. Špeciálna pozornosť sa venovala oknám – časť okien bola zrepasovaná, zvyšné sú nové, hliníkové s izolačným dvojsklom a pokovovaním proti slnečnému žiareniu. Všetky majú podobu a prinavrátený obľý tvar podľa pôvodného dizajnu z roku 1920. Popri Pradiarni developer nad rámec pamiatkovej ochrany zachoval a zrekonštruoval aj bývalú Silocentrálu. Napriek tomu, že ide o viac ako storočnú stavbu, Pradiareň 1900 spĺňa prísne energetické štandardy súčasných administratívnych novostavieb. Jej spotreba primárnej energie je v porovnaní s tým, čo vyžaduje legislatíva, o takmer 40 % nižšia. (ts)

Foto: developer

Obnovili aj pôvodné liatinové stĺpy.

Historická stavba spĺňa po rekonštrukcii aj prísne energetické štandardy.

Kúpele Grössling sa vracia

Mestské kúpele chýtrali dlhé roky.

Vizualizácia z projektu talianskych architektov.

STARÉ MESTO

Víťaz medzinárodnej architektonickej súťaže je známy - mestské kúpele Grössling sa budú rekonštruovať podľa návrhu architektov z Florencie OPPS Architettura. Posledných 25 rokov boli kúpele zatvorené a postupne chátrali. Rekonštrukcia za takmer 14 miliónov eur im má vdýchnuť nový život. „Život v meste je spojený s miesta-

mi, kde sa ľudia môžu stretnúť a kde sa vytvárajú vzťahy. Takýmto miestom majú byť aj oživené kúpele Grössling, kam v rámci rekonštrukcie presuneme aj časť Mestskej knižnice. Po návrate ľudí do života v meste bude kvalitný verejný priestor ešte žiadanejší,“ priblížil primátor Matúš Vallo.

Na obnove 125-ročnej budovy spolupracujú aj odborníci z budapeštianskych kúpeľov, ktorí podľa Valla poznajú každý detail kúpeľníctva. S rekonštrukciou sa má začať na jar 2022. V roku 2024 by mala byť otvorená prvá kúpeľná časť a v roku 2025 ďalšia časť, kde budú aj sauny a malé sedacie bazény. (nc)

Foto: nc, MIB

Viac na www.banoviny.sk

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

Všeobecná praktická ambulancia
Ambulapraktika s.r.o.
Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,
PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.
Stačí zatelefonovať alebo poslať email a presun
zdravotnej dokumentácie vybavíme za Vás.
Email: mudr.demian@ambulapraktika.com
kontakt.: www.strecnianska.sk
www.ambulapraktika.com, tel: 0917 216 039

od 1150 € od 1390 €
ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km,
AKCIA:
betónový základ zľava 50%
zľava 15%, pre dôchodcov 20%
Kontakt: Šancova ulica 112
(v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

Čerešne
fine living
CHUTIA SVETOVO
NAJLEPŠÍ REZIDENČNÝ
DEVELOPMENT ROKA
**NOVÉ BYTY
V DÚBRAVKE**
KOLÍSKY
ZÁHORSKÁ BYSTRICA
**KOLAUDAČNÉ
CENY**
ITB
Linda Lelovská | +421 905 444 044 | lelovska@itb.sk
Denisa Krivošíková | +421 918 111 011 | krivosikova@itb.sk

Rok 2020 priniesol Bratislavčanom nový pohľad na svoje mesto

BRATISLAVA

Pandémia koronavírusu výrazne zasiahla cestovný ruch, pričom práve mestá pocítili jej dopady najtvrdšie. Náročný rok 2020 bol však zároveň najvhodnejší na to, aby sa Bratislavčania dozvedeli o svojom meste viac ako kedykoľvek predtým. Spontánny projekt Turistom vo vlastnom meste sa z virtuálnej prehliadky rozrástol do najväčšieho projektu spoznávania Bratislavy. Za projektom stojí mestská organizácia Bratislava Tourist Board (BTB).

Pre striktné obmedzenia epidemiológov bola situácia zložitá už na jar, no náročné bolo tiež leto, hoci sa karanténne opatrenia čiastočne uvoľnili. Zahraniční turisti sa pre zatvorené hranice na Slovensko nedostali a našinci zaplňali skôr Liptov, Vysoké Tatry a iné vychytené destinácie mimo miest. Viaceré hotely v Bratislave tak zostali aj v lepších „covidových“ dňoch zatvorené alebo bez hostí, pusto bolo tiež v reštauráciách, galériách, múzeách i divadlách.

O to dôležitejšia bola podpora, ktorú v čase koronakrízy priniesli aktivity v rámci projektu Turistom vo vlastnom meste. BTB sa snažilo v spolupráci s mestskými organizáciami a svojimi členmi pomôcť nielen ľuďom pracujúcim v turistickom priemysle, ale rovnako obyvateľom Bratislavy a širšieho okolia, ktorí získali jedinečnú príležitosť spoznať naše mesto úplne inak.

Objavovanie vlastného mesta

Nevšednú službu hneď na jar v čase najväčšej domácej izolácie priniesli moderované virtuál-

ne prehliadky, kedy sme sa zoznámili s názvom Turistom vo vlastnom meste. Išlo o jednoducho spracované video prehliadky, vďaka ktorým Bratislavčania a vlastne záujemcovia z celého Slovenska objavovali turisticky atraktívne, výnimočné miesta, kde možno nikdy predtým neboli alebo by sa tam bežne ani nedostali. Bližšie nazreli do priestorov Bratislavského hradu, Primaciálneho paláca, Národného salónu vín, spoznali tiež pamiatky modernej architektúry a ďalšie miesta.

Neskôr, keď sa opatrenia uvoľnili, k virtuálnym prehliadkam pribudli reálne, rozšírili sa zo Starého Mesta do ostatných mestských častí, aby ukázali krásu celej Bratislavy, nielen okolie historického centra. Venovali sa témam, ktoré dokázali nadchnúť aj rodených Bratislavčanov – napríklad Židovská Bratislava či Mýty, legendy a záhady starej Bratislavy. Bezplatné pešie aj cykloprehliadky so sprievodcami po atraktívnych miestach pripravovalo Turistické informačné centrum BTB každú sobotu.

Propagácia mestských častí

Inšpirujúcou súčasťou projektu boli tiež moderované rozhovory so starostami, ktoré upozorňovali na zaujímavé miesta, podujatia či unikáty v jednotlivých mestských častiach. Predseda predstavenstva BTB Vladimír Grežo pripomína, že Bratislava a jej 17 mestských častí predstavujú nevšednú rozmanitosť spájajúcu bohatstvo histórie a kultúrnej identity, jedinečné prírodné prostredie vinohradníckej pahorkatiny Malých Karpát aj riečnej krajiny okolo Dunaja. Starostom preto vytvorili priestor, aby ukázali, čo majú vo svojich mestských častiach unikátne, čo je menej známe a čo majú radi, a podporili tak lokálny cestovný trh. Diváci sa tak dozvedeli o rôznych zaujímavostiach naprieč celým mestom.

„Tento rok je spojený s poklesom hlavne zahraničnej návštevnosti, preto sme sa rozhodli venovať viac téme poznávania menej známych miest Bratislavy. Súčasťou zámeru je aj intenzívna spolupráca s mestskými časťami. V rámci nej sme podporili ich vlastné kultúrne podujatia, pripravili aj nové prezentačné fotografie. Na publikovanie máme ešte nachystanú sériu virtuálnych prehliadok mestských častí a špeciálne produktové videá. Sme pripravení v tejto téme pokračovať aj v budúcom roku,“ dodáva Vladimír Grežo.

Na podporu turizmu v mestských častiach sa v BTB pozreli aj z inej stránky. Napríklad k nedávno otvorenej rozhľadni na Devínskej Kobyle, ktorá sa stala veľkou atrakciou nielen pre Bratislavčanov, dali umiestniť lavičky, tabuľu s informáciami a tiež kamerový systém. Na vinohradníckom chodníku v Rači zas pribudlo 10 altánkov s drevenými stolmi a lavicami, na Železnej studničke obnovili 2 historické pivnice... a mohli by sme pokračovať.

„Turistom vo vlastnom meste je náš najvýznamnejší projekt v roku 2020, ktorý vzišiel zo zlej situácie v cestovnom ruchu. Ide o súbor viacerých aktivít, ktoré sprevádzali činnosť BTB počas celého roka, a nové nastavenie spolupráce, ako aj komunikačnej a marketingovej činnosti,“ približuje hovorca organizácie Maroš Plitko.

Projekt Turistom vo vlastnom meste zahrnul dovedna sedem samostatných celkov: prehliadky mesta virtuálne, pešie aj na bicykli, rozhovory so starostami, podcasty s veľvyslancami, (ktoré ukázali naše mesto z pohľadu cudzinca), podporu lo-

Čo možno nevíete o BTB

- Organizácia Bratislava Tourist Board (BTB) vznikla v roku 2011 na podporu cestovného ruchu v Bratislave. Realizuje marketing a propagáciu mesta a svojich členov doma a v zahraničí.
- Poskytuje informačný a turistický servis, prevádzkuje turistické informačné centrá, predáva prehliadky mesta, turistickú kartu Bratislava Card, City & Region a ďalšie produkty a služby cestovného ruchu v Bratislave a regióne.
- Vytvára platformu spolupráce aktérov v cestovnom ruchu, realizuje vzdelávanie, prieskumy a analýzy.
- V súvislosti s pandemiou sa zapojila do aktivít na podporu podnikateľov v cestovnom ruchu, ktorí vzhľadom na zlú situáciu pocíťujú existenčné problémy.

kálnych podujatí v letných mesiacoch, propagáciu otvorených atrakcií i v tomto období a zoznam bratislavských e-shopov či ponuky špeciálneho online obsahu. **Viac na visitbratislava.com**

Bratislava na 72 hodín

Bratislava rátaľa pôvodne so zahraničnými turistami, ktorí v minulých rokoch tvorili väčšinu návštevníkov mesta. Hoci BTB chcelo spustiť novú kampan' „Bratislava – 72-hodinové mesto“ zameranú prevažne na zahraničné trhy, na zatvorenie hraníc organizácia promptne zareagovala. Projekt bol prepracovaný tak, aby zaujal najmä Slovákov, ktorí aj v zlom čase covidu hľadali dobrý tip na letnú dovolenku.

„Našou snahou bolo ukázať návštevníkom, že Bratislava ponúka veľa možností trávenia času, na ktoré vám nestačí len jeden deň, ako sa niekedy hovorí. Predstavili sme špeciálnu možnosť vytvoriť si itinerár na 72 hodín a podporili sme ju akciou 2+1 noc zadarmo,“ vysvetľuje Maroš Plitko.

Slovensko zaplavila reklama na 72-hodinovú návštevu Bratislavy. Hlavným motívatorom bola akcia 2+1 noc bezplatne vo vybraných hotelových zariadeniach. Teda pri kúpe dvoch nocí turista dostal tretiu noc bezplatne. Najväčšou zaujímavosťou kampane však bola možnosť vytvoriť si program každému šitý na mieru. Ten sa dá vytvoriť na základe vlastných preferencií, teda výberom zo 16 možností ako napr. história, relax, aktivity s deťmi, jedlo, šport a ďalšie, resp. ich kombináciou. Nasledne vám špeciálny web vygeneruje program na 72 hodín zaznačený na mape, ktorý si môžete uložiť či poslať niekomu v podobe linku. Aktuálne sa BTB podieľa na viacerých adventných podujatiach v Bratislave a už teraz pripravuje zaujímavé projekty na rok 2021. Máme sa na čo tešiť!

Aktivity Bratislava Tourist Board sú realizované s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby SR. **(bn) ■**

Foto: Bratislava Tourist Board

Rozálku si nedáme!

LAMAČ

Lamačania sa búria proti plánovanej výstavbe bytových domov neďaleko vzácnej budovy - Kaplnky svätej Rozálie.

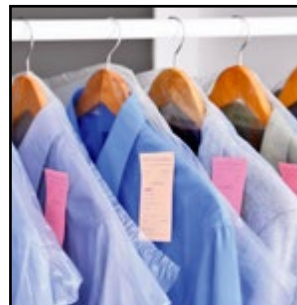
Kaplnka svätej Rozálie je od roku 1963 národnou kultúrnou pamiatkou ako jediná v Lamači. V jej blízkosti už jeden bytový dom postavili. Úroveň strechy presahuje výšku návršia, na ktorom stojí kaplnka, čo je v rozpore s nariadením Pamiatkového úradu SR. To však nie je všetko. Vedľa nej by mali vyrásť ďalšie dve podobné stavby a o pár metrov ďalej ešte jeden rodinný dom.

V roku 2006 pritom Pamiatkový úrad SR vydal rozhodnutie (máme ho v redakcii), ktorým určil ochranné územie v okolí pamiatky. „Cieľom bolo najmä určiť podmienky, za ktorých sa môžu v ochran-

nej zóne stavať domy. Ako majú vyzeráť, ako má vyzeráť zeleň v okolí a že sa majú dodržiavať uličné čiar,“ vysvetľuje obyvateľka Lamača Jarmila Halgašová, ktorá sa angažuje proti plánovanej výstavbe. Územné rozhodnutie na ďalšie dva domy pre nezákonosť zrušil okresný úrad ako odvolací orgán na podnet občanov. „Stavebník však pracuje na opakovanom podaní žiadosti. Nové domy by mali stáť vedľa už postavenej bytovky. Nemali by prevyšovať návršie, no obávame sa, že stavebník, ktorý je ten istý človek, opäť následne požiada o zmenu stavebného povolenia,“ hovorí miestna obyvateľka s tým, že ide o pozemky urbáru, ktoré stavebník získal do prenájmu na 99 rokov. **(ms)**

Viac na www.banoviny.sk

Vyzdvihnú, vyčistia a privezú späť

BRATISLAVA

Vedeli ste, že znečistené oblečenie vám dajú do poriadku v čistiarni a práčovni, ktorá funguje online? Z domu pritom nemusíte urobiť ani krok.

Túto užitočnú, pohodlnú a tiež kvalitnú službu ponúka spoločnosť Cleany. „Sme online čistiareň a práčovňa, ktorá pre oblečenie, bielizeň a ďalšie textilie príde priamo k zákazníkovi na ním zadanú adresu, typicky domov alebo do práce. U neho oblečenie vyzdvihneme a po vyčistení a vyžehlení ho zase doručíme späť v čase, ktorý si zvolil,“

približuje Martin Holček, konateľ a spoluzakladateľ Cleany. Keďže ich web funguje non-stop, čistenie oblečenia si môžete objednať kedykoľvek a kuriér ho príde vyzdvihnúť v čase, ktorý si sami zvolíte medzi 8. a 17. hodinou. Na fungovaní ich služby sa teda pre pandémiu veľa nezmenilo, samozrejme, okrem dôrazu na zvýšenú bezpečnosť. „V tomto zložitom období je dôležité nezabúdať na to, prečo to všetko vlastne robíme. Chceme zákazníkom poskytovať takú službu, aby sa k nám vždy radi vracali alebo nás i odporučili ich známym. Zároveň chceme dať ľuďom pohodlnú možnosť správať sa udržateľne s ohľadom na naše životné prostredie. Vždy, keď sa nám podarí odstrániť nejakú škvrnu či predĺžiť život nejakému kusu oblečenia, znižujeme potrebu kupovať nové. Naši

zákazníci sú ľudia, ktorí si vážia svoje oblečenie a našu planétu,“ hovorí Martin Holček, ktorý všetkým podnikateľom odporúča: „Nestrácajte nádej a spomeňte si, prečo ste vlastne začali podnikáť. Ak vás to naplňuje a dáva vám to zmysel dlhodobo, hľadajte cesty, ako pokračovať ďalej. V každej kríze sa vyskytne aj nespočetne veľa nových príležitostí.“ **■**

Cleany.sk

Online čistiareň a práčovňa s dopravou

■ **Oblečenie alebo domáci textil vyzdvihnú u vás, vyčistia a privezú späť čisté už do 24 hodín po celej Bratislave od 8:00 do 17:00 hod.**

■ **Kontakt: +421 910 428 542**

**zakaznik@cleany.sk
www.cleany.sk**

Michalskú vežu zatvorili

STARÉ MESTO

Múzeum mesta Bratislavy od 1. decembra zatvorilo Michalskú vežu – Múzeum zbrani, a to približne na dva roky.

Dôvodom uzavretia je dlho očakávaná generálna obnova tohto architektonicky vzácneho objektu v historickom centre mesta. Hlavným investorom je Generálny investor Bratislavy, ktorý už vybral zhotoviteľa. Preinvestovať sa má vyše 1,2 mil. eur. Múzeum plánuje v zrekonštruovaných priestoroch pripraviť úplne novú, interaktívnu expozíciu, ktorá priblíži s využitím najmodernejších technológií fortifikačný systém. Snahou je tiež bezbariérovosť v zmysle vytvorenia komfortného múzea pre nevidiacich a nepočujúcich. Nové múzeum si MMB predstavuje ako priateľské ku všetkým návštevníkom. (ts)

Stredomorská kuchyňa v podaní take away

Bedeker gurmána

Šalát s krevetami

Tekvicová tartaletka

STARÉ MESTO

Hoci sme si v pavilóne reštaurácie Primi Eurovea mohli vychutnať nielen jedlo, ale aj veľkolepý výhľad na Dunaj, tentoraz sme si obed dali zabaliť do take away boxov. Nie je to celkom ono, ale chute talianskej a mediteránnej kuchyne nesklamali.

Najskôr sme otestovali menu. Polievku *Patizónový krém s pečeným jablkom* (6,29 €) sme si dali skôr zo zvedavosti, zaujímalo nás, čo majster kuchár vyčaruje

z patizónu, ktorý je chuťovo nevýrazný. Prekvapenie príjemné! V hustej krémovej polievke sa dobre zladili sladké kúsky pečeného jablka s tenučkými plátkami sušenej šunky prosciutta a gorgonzolou – práve tento syr sa presadil najvýraznejšie. Na jazyku sme ho cítili ako bodku, dotiahnutie všetkých pridaných chutí.

Aj predjedlo, *Pečená tekvicová tartaletka so syrom valdeon* (6,99 €), potešilo. Maslový koláčik pripravený z tekvice hokkaido, modrého syra valdeon, dubákov a talianskej slaniny pancetty bol jemný a spojenie chutí skvele.

Ako hlavné jedlo sme mali *Plnený baklažán s jelením ragout* (12,49 €). Kombináciu baklažán – mäso máme radi, chuť delikátnej diviny ešte posilnila výborná omáčka demi glace. Hrušku ani sušené slivky, ktoré boli ďalšími ingredienciami, sme veľmi necítili, čakali sme o niečo sladšiu chuť. Prijemne ju však doplnili gaštany, ktorými kuchár nešetril.

Jedálny lístok je, pravdaže, bohatší. Ak nie ste veľmi hladní, vyskúšajte *Šalát s gratinovaným kozím syrom* (11,29 €). Chuť krehkého syra, ktorý je sám osebe delikatesou, ešte viac vynikla v kombinácii s pikantnými

brusnicami. V listovom šaláte nechýbali vlašské orechy, ocenili sme tiež marinované olivy, až na citrónový dressing. Postačilo by pár kvapiek, kyslosť v šaláte trochu prekážala. Inak fajn.

Ani *Šalát s grilovanými krevetami* (12,39 €) nie je porcia, z ktorej by ste sa prejedli. Šalát bol šťavnatý, dressing z marakuje trochu kyselkavý, ale príjemne sa hodil ku krevetám. Tých však bolo trochu málo, len štyri kusy, i keď väčšie. Chuť sušenej šunky prosciutto crudo sme v šaláte takmer necítili, dressing ju úplne prebil.

Grilovaný tuniak (21,99 €) ako hlavné jedlo bol vynikajúci. Ryba bola výborne spracovaná, zľahka opečená, vláčna, až sa rozpadávala na jazyku. Morské riasy wakame mali trochu sladkastú chuť, spolu s avokádovým šalátom a romesco omáčkou sa k tuniakovi skvele hodili.

V poslednom boxe sme mali *Primi burger* (13,99 €). Spodná žemľa sa v ňom trochu rozmočila, chuťovo bol však dobrý a vďaka šťavnatému kuraciemu stehnu vnútri aj celkom netradičný. Zato zemiakové hranolčeky zvládli prevoz prekvapujúco dobre, boli chutné a chrumkavé. Konečný verdikt: chute príjemné, ceny už menej. Ak však nemusíte pred Vianocami šetriť, doprajte si! (bn)

Foto: Marian Dekan

Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdičiek
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Záchrana pre futbal

RUŽINOV

Ružinov zachráni jedno z posledných zachovaných futbalových ihrísk odkúpením pozemkov vo výmere 2,4 ha v Ružovej doline.

Veľké futbalové ihrisko získala za 4,9 mil. eur bez DPH. Súčasťou nadobúdanych pozemkov je aj pozemok pod vedľajšou základnou umeleckou školou na Sklenárovej ulici, čím sa otvorí priestor na jej ďalší rozvoj, prípadne rekonštrukciu. (TASR)

Z napájadiel sú kŕmidlá

DÚBRAVKA

Vtáčie napájadlá, ktoré pomáhali v lete, sa v Dúbravke zmenili na kŕmidlá.

Napájacie misky na reťaziach s vtáčou plastikou mestská časť naplnila zrnkami a lúpajúcou slnečnicou. Podobne ako pri napájaní vodou aj tu mestská časť víta aktivitu obyvateľov, ktorí sa budú o kŕmidlo vo svojom okolí, a tým aj vtáčikov, starať a priebežne ho dopĺňať. (ts)

Z nádrže biokúpalisko?

DEVÍNSKA NOVÁ VES

Devínska Nová Ves plánuje zrekonštruovať viacúčelovú vodnú nádrž na ulici Mlynská.

Po rekonštrukcii sa má nádrž využívať nielen ako vodozadržné opatrenie, ale aj na rekreačné účely. Diskutuje sa zároveň o možnosti zaradiť ju do kategórie bio kúpaliska, avšak len v prípade, ak tomu bude kvalita vody zodpovedať. Podľa doterajších meraní je voda v rybníku dobrej kvality. Rekonštrukcia by sa mala začať koncom roka, práce by mali trvať 8 mesiacov od zadania zákazky, celkové náklady sa odhadujú na takmer 540-tisíc eur bez DPH. (ts)

HILDA GÁBRIŠOVÁ Autorka príbehov, ktoré menili život

Meno novinárky, publicistky a scenáristky HILDY GÁBRIŠOVEJ bolo 22 rokov neodmysliteľnou súčasťou najobľúbenejších novín Bratislavčanov - Večerníka. Piatkové vydanie sa vždy rozchytalo najmä vďaka jej príbehom zo života. Napísala ich stovky a píše dodnes, i keď Večerník dávno zanikol.

Príbehy, ktoré ste pripravovali v rámci svojej autorskej strany, neboli úplne „vymyslené“. Neraz išlo o konkrétny problém konkrétneho človeka a neraz sa ho práve vďaka vám podarilo vyriešiť. Aký to bol pocit?

Dostala som sa do mnohých domácností Bratislavčanov, načrela som do množstva ľudských osudov, boľavých, ale aj krásnych, optimistických. A keď som o nich písala, bolo pre mňa takým profesionálnym zadostiučinením, že vyvolali odozvu nielen u čitateľov. A ako novinárku ma hrialo, ak sa konkrétnym ľudom na základe môjho článku dostalo aj konkrétnej pomoci. Napríklad vyriešiť problém s bývaním, susedský spor, v prípade potreby umiestnenie do sociálneho zariadenia.

Boli pracovníci vtedajších úradov ústretoví, ochotní pomôcť?

Nie v každom prípade, nie v každej

inštitúcii, ale vo väčšine áno. Najmä na odboroch sociálnych vecí vtedajších národných výborov som sa stretla s empatickými pracovníkmi, s ochotou pomáhať. Často mi sami dávali tipy s tým, že keď sa o konkrétnom prípade dočíta verejnosť, skôr sa aj im rozviažu ruky pri jeho riešení.

Píšete stále, najmä o medziľudských vzťahoch. Zmenilo sa v nich niečo zásadné za tie roky?

Medziľudské vzťahy sú súčasťou života v každom čase a problémy v nich pretrvávajú, hoci nie s rovnakým zafarbením, mení sa doba i ľudia, ktorí v nej žijú. Musím sa priznať, že mi vždy pripadalo čudné, až smiešne mravokárske dvíhanie prsta staršej generácie nad mladou. To klasické, akože za našich čias... Som dosť fanúšikom mladých ľudí, aj so všetkými ich chybami, veď kto si trúfne povedať, že je dokonalý? A predsa ma trápi jedna vec, ktorá v mojej mladosti neexistovala. Nové technológie a s nimi súvisiaca značná závislosť mladých od sociálnych sietí. Dakedy mám pocit, že ani nemajú záujem o živé rozhovory, oči večne zapichnuté v smartfónoch. Ale prichádza u mňa aj závisť, keď ako pologramotný užívateľ mám nejaký problém s počítačom, som z toho na nervy a prídeme môj vnuk, len tak do čohosi ťukne a je po probléme.

Na základe príbehov vás oslovili z televízie. Vaša prvá hra Žiadne veľké slová získala v roku 1980 na prestížnom medzinárodnom televíznom festivale Zlatá Praha Cenu diváka a predala sa do mnohých krajín. Prečo odmietať myšlienku vydať svoje príbehy knižne?

Myslím si, že v mojom veku uvažovať o knižnej prvotine by bolo dosť komicke. Skrátka, už je po sezóne! A tiež si myslím, že ľudia dnes hltajú iné témy. Hoci... Áno, píšem stále. A som vďačná, ak si moje príbehy ešte nájdu svojich čitateľov. Cesta k nim je však teraz zložitejšia ako za čias, keď kolportéri piatkového Večerníka vykrikovali po bratislavských uliciach aj moje meno.

Večerník bol tak trochu klebetník. O čom sa v Bratislave klebetilo pred 30 či 40 rokmi?

Večerník možno preto dostal prívlastok klebetník, lebo mal menej oficiálny jazyk ako iná tlač, dalo sa v ňom čítať aj o kriminalite, napríklad v nezabudnuteľných Prípadoch na stredu, ktoré písali skvelí, dnes už, žiaľ, nebohí autori, začal s nimi Jaro Mareš a pokračoval Miro Jaslovský. Boli aj veľmi čítavé rubriky raz týždenne o tom, kto sa zosobášil, kto zomrel. Toto mi dnes v regionálnych periodikách chýba.

Život v redakciách býval tak trochu bohémsky, v kaviarňach aj kluboch sa často debatovalo o všetkom možnom do hlbokéj noci. Prečo to dnes už takto nefunguje?

Nepoznám dôverne život v súčasných redakciách, netrúfam si hodnotiť a tvrdiť, že za mojich čias to bolo úžasnejšie. Ale Klub novinárov, ktorý fungoval v Dome novinárov (na dnešnom Župnom námestí, pozn. red.) a sídlila tam aj naša redakcia, bol takým vysunutým pracoviskom. Okrem pracovných stretnutí sme tam po uzávierke mävali spriaznené skupinky z redakcie aj búrlivé debaty o kadečom, bez servítky na ústach, bez cenzúry aj autocenzúry. Rada sa k tomu v myšlienkach vraciam.

Na ktoré bratislavské kaviarne spomínate s nostalgiou?

Nebola som nejaká „vymetačka“ bratislavských kaviarní, ale taká Štefánka mala osobitú atmosféru. A páčilo sa mi aj U Dežmára, kde som často mávala aj pracovné stretnutia. Pred rokmi som tam zaviedla kolegyňu, novinárku z Kyjeva, tá pomaly sadla na zadok, že teda takéto dačo úžasné u nás nemáme.

Kam rada zájdete dnes?

Dnes? Pravdupovediac, v centre do kaviarní zavítam veľmi málo. Žijem v Dúbravke a je tam dosť zariadení, ale ja už roky dávam prednosť „Šramkovi“, kde pociťujem až domácku atmosféru. Ale musím povedať, že sa dobre cítim najmä v prírode, na ktorú okolie nášho mesta nie je skúpe. Príjemné túry sú v lese nad Dúbravkou, pekne je aj na Devínskej Kobyle, Kačine, Železnej studničke, tam si človek vyčistí hlavu.

Čo vám najviac chýba zo starej Bratislavy?

Nie som typ človeka, ktorý plače nad rozliatym mliekom. Akože v mojej mladosti bolo všetko lepšie, krajšie. Aj keď sa mi nie vždy páči napríklad developerská dravosť, ktorá najradšej všetko zrovnáva so zemou. Veď často búrame aj históriu nášho mesta. Som rodáčka z Lamača, roky žijem v Dúbravke, vlastne celý život trávim v Bratislave. A musím povedať, že som tu rada, že som nikdy nestratila pocit, napriek mnohým nedostatkom aj občasnému frflaniu, že Bratislava je príjemná a aj pekné miesto na život. (ac)

Foto: archív H. G.

TIPO

ITALIA

ROZMAZNÁVAJTE SA

ZÍSKAJTE EŠTE VIAC VÓAKA PRVOTRIEDNEJ KVALITE
A SPOĽAHLIVOSTI AUTOMOBILOV FIAT TIPO
UŽ OD 10 990 €

5 ROKOV FIAT ZÁRUKY

FIAT SK

Príklad integrovaný do textu. Získajte ešte viac vóaku prvotriednej kvality a spoľahlivosti automobilov Fiat Tipo už od 10 990 €. Získajte ešte viac vóaku prvotriednej kvality a spoľahlivosti automobilov Fiat Tipo už od 10 990 €. Získajte ešte viac vóaku prvotriednej kvality a spoľahlivosti automobilov Fiat Tipo už od 10 990 €.

GRIF, SPOL. S.R.O., PANŔNSKÁ CESTA Č. 21, 85104 BRATISLAVA, TEL.: 02/68 201 411 - 22, ČAPAJEVOVA 7, MOBIL: 0905 934 888, 0905 602 382, 0907 754 442, FAX: 02/63 823 174
OFFICE@GRIF-GRIF.SK, WWW.GRIF-GRIF.SK

Primátor a starostovia hodnotia pandemický rok 2020

Napriek korone sa nám všeličo podarilo

BRATISLAVA **naopak, museli vzdať? Prečo sa im napriek dopadu pandémie podarilo zrealizovať, čo pokladajú za najväčší úspech? Akého významného projektu sa, naopak, museli vzdať? Prečítajte si odpovede predstavitel'ov bratislavských samospráv (s výnimkou Devína, ktorý je v nútennej správe).**

HLAVNÉ MESTO, Matúš Vallo

Tento rok bol naozaj veľmi náročný a nepomohla tomu ani koronakríza, ktorá nás zasiahla a v podstate sa s ňou učíme žiť, pracovať a pokračovať v rozbehnutých projektoch ďalej. Som pyšný na Bratislavčanky a Bratislavčanov, že sme to zvládli a na to, akí boli disciplinovaní a dodržiavali všetky potrebné hygienické zásady a nariadené opatrenia, ktoré sú zatiaľ našou jedinou overenou zbraňou proti šíreniu koronavírusu.

Napriek zložitej situácii som rád, že sa nám podarilo spustenie zmodernizovanej Dúbravsko-karľovej radiály, ktorá je v plnej prevádzke a cestujúci po dlhých mesiacoch čakania môžu jazdiť do Dúbravy a späť rýchlejšie, bezpečnejšie a komfortnejšie. Spadol mi obrovský kameň zo srdca, že sme to napriek niekoľkým neočakávaným okolnostiam, ktoré počas modernizácie vyvstali, zvládli a električky jazdia po vnovenej trati. Verím, že aj tie posledné práce sa čím skôr skončia a trať si budeme môcť užívať naplno so všetkým, čo k nej patrí. Ďalšia vec, na ktorú som hrdý, je obnova legendárnych kúpeľov Grössling, ktoré sú jednou z ikonických stavieb Bratislavy. Máme už víťazný návrh, ktorý vzišiel z architektonickej súťaže. Podľa tohto návrhu sa začnú kúpele po 25 rokoch obnovovať a budú poskytovať unikátny priestor na oddych, relax a pohodu. Musím sa priznať, že ma tento návrh chytil za srdce a neviem sa dočkať tej nedele, ktorú tam strávim spoločne s rodinou presne tak, ako som ju tam trávil kedysi s mojimi rodičmi. Verím, že nám tieto kúpele prinesú trochu pokoja do bežných hektických dní. Navyše - budú vyzeráť fakt dobre.

ČUNOVO, Gabriela Ferenčáková

Zrekonštruovali sme objekt knižnice a vybudovali priestory na voľnočasové aktivity detí aj seniorov. S finančným príspevom vlády, ministerstva vnútra a SFZ sa nám podarilo zrealizovať rekonštrukciu štyroch chodníkov, vybudovať sklad MTZ pre Dobrovoľný hasičský zbor, ako aj oploenie požiarnej zbrojnice. Prebehla rekonštrukcia budovy v športovom areáli. Za najväčší úspech považujem ukončenie kontroly po podpise zmluvy na výstavbu MŠ, ako aj zaradenie Schengenskej ulice do siete miestnych komunikácií, čo sme intenzívne riešili od roku 2008.

DEVÍNSKA NOVÁ VES, Dárius Krajčír

Jednu z významných investícií mestskej časti v roku 2020 bola turistická rozhľadňa na Devínskej Kobyle, ktorá zožala veľký úspech u obyvateľov Bratislavy. Množstvo projektov sme presunuli na roky 2021 - 2022. Vzdať sme sa museli rekonštrukcie Kina Devín.

NOVÉ MESTO, Rudolf Kusý

Asi najviac ma potešili dve investície. Prvou je kompletná rekonštrukcia dvoch športovísk na Kramároch - na Jelšovej a Ladzianskeho ulici, ktoré sme pripravovali niekoľko rokov. V podstate sme na miestach, kde boli dve staré, nefunkčné ihriská, urobili dve úplne nové, s príjemným povrchom a osvetlením. Druhou pozitívnu zmenou je rekonštrukcia a rozšírenie spodnej časti Bárdošovej ulice, ktorá prepája Kolibu a Kramáre a je spojniciou pre deti do školy a do škôlky. Prioritou je vytvoriť bezpečný chodník pre ľudí, aby sa dostali z Koliby na Kramáre a naopak. Nevzdali sme sa žiadneho projektu. Skôr sa viaceré projekty zdržali, takže v budúcom roku budeme mať viac viditeľných výsledkov.

JAROVCE, Jozef Uhler

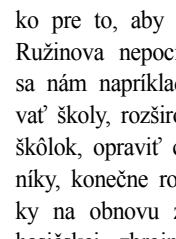
Podarilo sa nám väčšina vecí, ktoré sme si s poslancami zamienili. Získali sme stavebné povolenie pre novú materskú školu a rozbehli prípravné práce na projektoch pre prístavbu základnej školy s telocvičňou. Zrevitalizovali sme školský dvor, kde pribudla nová bežecká dráha, doskočisko a futbalové ihrisko s automatickou závlahou. Vďaka finančnej podpore hlavného mesta sme vybudovali osvetlenie futbalového štadióna TJ Jarovce. Zrekonštruovali sme povrch cestných komunikácií na piatich uliciach a na vieracích miestach sme urobili vsakovacie šachty na dažďovú vodu. Tiež sme vytvorili legálne parkovacie plochy v okolí miestneho úradu a kultúrneho domu. Podarilo sa nám dotiahnuť projektovú dokumentáciu pre stavebné povolenie na cyklotrasu Jarovce - Rusovce. Momentálne prebieha zateplenie strechy kultúrneho domu, ktorá bola v havarijnom stave.

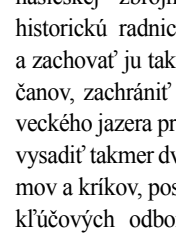
RUŽINOV, Martin Chren

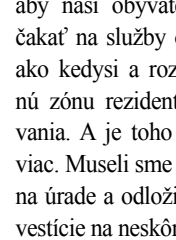
Napriek tomu, že pandémia značne zasiahla aj náš rozpočet, robili sme všetko pre to, aby to obyvatelia Ružinova nepocítili. Podarilo sa nám napríklad rekonštruovať školy, rozširovať kapacitu škôlok, opraviť cesty a chodníky, konečne rozbehnúť kroky na obnovu zdevastovanej hasičskej zbrojnice, odkúpiť historickú radnicu v Prievoze a zachovať ju tak pre Ružinovčanov, zachrániť okolie Štrkoveckého jazera pred výstavbou, vysadiť takmer dve stovky stromov a krikov, posilniť kapacity kľúčových odborov v úrade, aby naši obyvatelia nemuseli čakať na služby obce tak dlho ako kedysi a rozbehnúť pilotnú zónu rezidentného parkovania. A je toho ešte omnoho viac. Museli sme šetriť priamo na úrade a odložiť niektoré investície na neskôr.

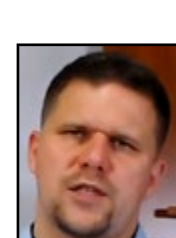
Podarilo sa nám napríklad rekonštruovať školy, rozširovať kapacitu škôlok, opraviť cesty a chodníky, konečne rozbehnúť kroky na obnovu zdevastovanej hasičskej zbrojnice, odkúpiť historickú radnicu v Prievoze a zachovať ju tak pre Ružinovčanov, zachrániť okolie Štrkoveckého jazera pred výstavbou, vysadiť takmer dve stovky stromov a krikov, posilniť kapacity kľúčových odborov v úrade, aby naši obyvatelia nemuseli čakať na služby obce tak dlho ako kedysi a rozbehnúť pilotnú zónu rezidentného parkovania. A je toho ešte omnoho viac. Museli sme šetriť priamo na úrade a odložiť niektoré investície na neskôr.

Podarilo sa nám napríklad rekonštruovať školy, rozširovať kapacitu škôlok, opraviť cesty a chodníky, konečne rozbehnúť kroky na obnovu zdevastovanej hasičskej zbrojnice, odkúpiť historickú radnicu v Prievoze a zachovať ju tak pre Ružinovčanov, zachrániť okolie Štrkoveckého jazera pred výstavbou, vysadiť takmer dve stovky stromov a krikov, posilniť kapacity kľúčových odborov v úrade, aby naši obyvatelia nemuseli čakať na služby obce tak dlho ako kedysi a rozbehnúť pilotnú zónu rezidentného parkovania. A je toho ešte omnoho viac. Museli sme šetriť priamo na úrade a odložiť niektoré investície na neskôr.

Podarilo sa nám napríklad rekonštruovať školy, rozširovať kapacitu škôlok, opraviť cesty a chodníky, konečne rozbehnúť kroky na obnovu zdevastovanej hasičskej zbrojnice, odkúpiť historickú radnicu v Prievoze a zachovať ju tak pre Ružinovčanov, zachrániť okolie Štrkoveckého jazera pred výstavbou, vysadiť takmer dve stovky stromov a krikov, posilniť kapacity kľúčových odborov v úrade, aby naši obyvatelia nemuseli čakať na služby obce tak dlho ako kedysi a rozbehnúť pilotnú zónu rezidentného parkovania. A je toho ešte omnoho viac. Museli sme šetriť priamo na úrade a odložiť niektoré investície na neskôr.

PETRŽALKÁ, Ján Hrčka

Za najväčší projekt považujem petržalský parkovací systém, ktorý sme síce spustili v novembri minulého roka, ale do praxe sme ho reálne začali zavádzať až tento rok. Za úspech považujem to, že napriek sťažennej situácii a podmienkam, ktoré zavádzanie parkovacej politiky trochu skomplikovali, sa nám podarilo parkovanie rozbehnúť a zdokonaľiť. Úspechom je aj to, že sme v tomto roku začali realizovať letnú a zimnú údržbu vo vlastnej réžii prostredníctvom novovzniknutého Referátu správy verejných priestranstiev, čím sa výrazne zvýšila kvalita starostlivosti o čistotu, poriadok a zeleň v našej mestskej časti, a to napriek menším finančným výpadkom v rozpočte. Pre koronavírus sa nám nepodarilo zrealizovať menšie projekty, ktoré sa budeme snažiť dohnať v nasledujúcich dvoch rokoch.

PODUNAJSKÉ BISKUPICE, Zoltán Pék

Naša mestská časť fungovala tak, aby obyvatelia čo najmenej pocítili výpadok finančných prostriedkov v príjmovej časti. A tak údržba miestnych komunikácií, verejnej zelene, likvidácia čiernych skládok a mnoho iných bežných aktivít prebiehali v zmysle plánu. Podarilo sa nám osadiť 300 nových smetných košov v celej mestskej časti, komplexne zrekonštruovať komunikácie na štyroch uliciach, vymeniť a zatepliť strechu na základnej škole, komplexne zrekonštruovať jedáleň a dokončiť multifunkčné ihrisko v ZŠ, zrekonštruovať dva služobné byty v materských školách a kompletne zrekonštruovať tri detské ihriská, ktoré dostali moderné hracie prvky. V dôsledku koronakrízy sa neuskutočnilo veľa kultúrnych podujatí, ktoré sme mali v pláne.

STARÉ MESTO, Zuzana Aufrichtová

Dostávali sme nové Seniorcentrum na rohu Dobšinského a Palárikovej ulice, v týchto dňoch finišujeme so zariadením interiéru. Ide o moderné zariadenie, ktoré predstavuje významný krok k skvalitneniu starostlivosti o staromestských seniorov. Prebehli aj rekonštrukcie na staromestských školách a škôlkach, dokončili sme aj revitalizáciu ihriska na MŠ Beskydská. Pokračujeme vo vyznačovaní rezidentných parkovacích miest - v októbri ich bolo 3 456, do konca roka pribudne 380 ďalších. Za dôležitý projekt považujem aj prvý ročník Kultúrneho leta na nábreží, pretože vygeneroval príjem, ktorý investujeme do výsadby zelene v Starom Meste. Zároveň sme podporili lokálny cestovný ruch a kultúrnu obec. S právnou podporou advokátskej kancelárie sa podarilo uzavrieť prípad Maják nádeje, zachrániť majetok v prospech samosprávy a založiť novú neziskovú organizáciu Dobrý dom. Rovnako úspešne naštartoval činnosť Fond architektka Weinwurma a podporil desiatky dobrých projektov vo verejnom priestore, kultúre, športe a tiež v sociálnej oblasti. Z projektov, ktorých sme sa pre koronakrízu museli vzdať, spomeniem napríklad zámer vytvorenia Spojenej školy Vazovova.

KARLOVA VES, Dana Čahojová

Dôsledky epidémie sme pocítili viac stratami na personále ako na priamom finančnom dopade. Ľudia pracujúci na projektoch nemohli riadne chodiť do práce alebo museli pracovať na iných úlohách súvisiacich s epidémiou. Niektoré plány sa tak museli odsunúť na neskôr. Pokračovali sme v regenerácii verejných priestranstiev. Mnohé miesta sme oživilí výsadením kvitnúcich lúk, nových krikov, trvaliek, popínavých rastlín aj stromov. Trvalú pozornosť venujeme pešej zóne na Pribišovej, aby k prívlastku centrálna čím skôr pribudlo aj slovo príjemná a kultúrna. To sa týka aj mnohých ďalších ulíc, popritom dopĺňame ihriská, opravujeme interiéry škôlok a škôl. Základnými hlbokými rekonštrukciami prechádzajú školské budovy na Majerníkovej a na Tilgnerovej. Na prípravu komplexnej regenerácie Jurigovho námestia intenzívne spolupracujeme s hlavným mestom, rovnako aj na ďalších projektoch. Za významnú považujem nadstavbu existujúceho parkoviska, lebo ak sa tento projekt osvedčí, naznačuje cestu, akou sa uberať ďalej. Podarilo sa nám tiež mladým futbalistom položiť nový vysoko kvalitný trávnik a vybudovať nové osvetlenie, pingpongistom nové rozvody a svetlo do telocvične, návštevníkom a zamestnancom našej knižnice nové hygienické zázemie. V súvislosti s koronakrizou nás najviac mrzí zatvorený a neskôr opäť vypustený nový školský bazén na ZŠ Dubčeka.

Pokračovanie na str. 12

*Príjemné prežitie
vianočných sviatkov,
veľa šťastia, zdravia
a osobných úspechov
v novom roku
vám prajú*

Bratislavské
Noviny

Bratislavské
Noviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

NEŽITE V DOMÁCNOSTIACH S PLESŇAMI

BIOREPEL® – biocidny výrobok s mikroorganizmom *Pythium oligandrum* na odstránenie plesní na stenách a preventívne ošetrenie proti plesniam.

**Nezapácha, neleptá.
Určený pre širokú verejnosť
a profesionálov.**

*Dlhodobý koniec plesní v obytných miestnostiach,
spálňach, detských izbách, kuchyniach, výrobných
a skladoch potravín, ale aj v pivniciach, stajniach...*

Distribúcia: Prípravok BIOREPEL® s múdrou hubou *Pythium oligandrum* dostanete v predajniach farieb, v reťazcoch v oddeleniach s farbami alebo v drogériách predávajúcich farby.

*Používajte biocidy bezpečným spôsobom.
Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o prípravku.*

Distribútor pre Slovensko:
BAL SLOVAKIA, s. r. o.
Výrobca: Biopreparáty spol. s r. o.

MÚDRA HUBA

Biorepel

www.biorepel.cz

Pokračovanie zo str. 11

VRAKUŇA,
Martin Kuruc

Podarilo sa nám zrealizovať pár skvelých projektov športovej infraštruktúry. Zrekonštruovali sme areál ZŠ Žitavská - vybudovalo sa tam multifunkčné ihrisko a obnovilo sa ihrisko pre mladšie deti. Vybudovali sme tiež veľké dopravné ihrisko so semaformi na ZŠ Železničná a obnovili areál ZŠ Rajčianska, zrekonštruovali sme atletickú dráhu. Takisto sa nám podarilo zatepliť budovu ZŠ Železničná a opraviť sociálne zariadenia v MŠ Kriková. Vzhľadom na pandémiu sa nám nepodarilo zatepliť materskú školu, ale veríme, že tento projekt zrealizujeme budúci rok. Taktiež sme pre našich seniorov museli zrušiť výlety, ktoré každoročne organizujeme - týždenný pobyt pri mori, pobyt v kúpeľoch, resp. výlet na vianočné trhy. V kultúrnej oblasti sme museli zrušiť populárne Vrakunské hodové slávnosti a ďalšie podujatia.

LAMAČ, Lukáš Baňacký

Začali sme verejné obstarávanie na rekonštrukciu priečelia a vstupnej haly Kína Lamač. Prebieha verejné obstarávanie na Oddychovú oázu - bezpečný a atraktívny priestor určený na oddych v tieni stromov. Zaviedli sme novú elektroinštaláciu v Dome služieb, v zdravotnom stredisku sa pracuje na novej optike. Sme hrdí na projekt monitoringu dopravy a ovzdušia - je to dlhodobý plánovaný jedinečný projekt z našej dielne, ktorý práve finišuje. Pokračuje projekt plánovanej nadstavby základnej školy za 4,1 milióna eur, momentálne prebiehajú rokovania s riadiacim orgánom a prípravu. Počas jarnej vlny koronavírusu sa nám podarilo vdýchnuť život do miestnej knižnice, zaviedli sme online katalóg výpožičiek, predĺžili návštevne hodiny, pribudli služby pokladne a overovania listín. Zatiaľ sme sa pre epidémiu nemuseli vzdať žiadneho významnejšieho projektu. Nesmieme ľúto nám však bolo všetkých neuskutočnených kultúrnych podujatí, medzi ktorými boli mimoriadne obľúbené tradičné Rozálske hody, Vínna cesta, Beerfest, RunFest, pravdepodobne nás minie aj Vianočná ulička s varením kapustnice.

VAJNORY, Michal Vlček

Ako jeden z najväčších problémov sa ukázal čas. Pripravované projekty sa zdržali pre pozastavenie procesov - predovšetkým také, kde sa uchádzame o finančnú podporu ministerstiev. Oddialilo sa napríklad schvaľovanie konanie projektu Cyklotrasy pri mlyne, s ktorým sme plánovali začať ešte tento rok. Spomeniem aj nový seniorský dom, kde máme vydané právoplatné stavebné povolenie, no podmienky realizácie zo strany riadiaceho orgánu stále nie sú známe. Napriek tomu významne napredujeme v koncepte rozšírenia základnej školy. V týchto dňoch opravujeme chodníky, revitalizujeme kruhový objazd pri vstupe do Vajnora, ešte v tomto roku by sa nám malo podať osvetliť tri priechody pre chodcov spolu so svetelnou signalizáciou či spustiť bike-sharing. Pre lepšiu informovanosť ľudí sme začali poskytovať novú mobilnú aplikáciu Vajnory. Najväčší dopad pandémie bol na kultúru, museli sme zrušiť tradičné podujatia ako sú Dožinky, Šarkaniáda alebo Hody.

DÚBRAVKA,
Martin Zaťovič

Pozastaviť sme museli viaceré plánované projekty a investície. Prioritou ostalo školstvo, v lete sa zrekonštruovali triedy v základných školách aj kuchyne v troch materských školách. Výrazne sme obnovovali technologické vybavenie kuchýň v školských jedálňach pri našich ZŠ. Za úspech považujem externé zdroje, ktoré sa nám podarilo získať v grantoch a dotáciách. S pomocou externých zdrojov aktuálne prebieha výstavba hokejbalového ihriska v Parku Pekníkova (projekt hlavného mesta), veľký projekt revitalizácie verejného priestoru na Hanulovej, podobne aj rekonštrukcia malej telocvične na ZŠ Pri križi vďaka podpore z hlavného mesta, dokončili sme i rekonštrukciu toaliet na ZŠ Sokolíkova. Odložiť na ďalšie roky sme museli začiatok prác na pešej zóne Landauova - M. Sch. Trnavského či rekonštrukciu Domu kultúry Dúbravka a tvorbu verejného parku Pod záhradami.

ZÁHORSKÁ BYSTRICA,
Jozef Krúpa

Dokončili sme obnovu školského a športového areálu. Vybudovali sme tartanový bežecký ovál, detské, basketbalové, workoutové aj dopravné ihrisko a trávnatú plochu na loptové hry. Celý areál má nové chodníky a lavičky a je osvetlený. Podarilo sa nám tiež opraviť plánované úseky komunikácií a chodníkov. K dôležitým patrí cesta na Podkrepúšky a časť Donskej ulice. Museli sme upustiť od realizácie kamerového systému a osadenia svetelných radarov.

(bn), foto: archív

Plány samospráv na rok 2021
prinesieme v budúcom čísle.

Čím viac nakupujete, tým viac ušetríte!

S Vernostnou kartou Terno sú potraviny lacnejšie.

- Seniorská zľava 1% na KAŽDÝ nákup
- Narodeninová zľava 5% na KAŽDÝ nákup počas 7 dní
- Na meniny nakupujete po celý deň o 5% lacnejšie
- Zbierajte body a získajte 5% a 10% zľavy na nákup
- Každý týždeň zľava až 20% na vybranú kategóriu produktov

Viac info na www.terno.sk

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej
doby od 15-21h
ošetríme každého, kto nám zavolá

0905 662 407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Viac článkov zo života
v Bratislave nájdete na

www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny

Píšte, pýtajte sa, komentujte

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

f FACEBOOK

www.facebook.sk/banoviny

Zimný Tyršák sa ujal: V nedeľu sa tu vytvoril dlhý rad na vstup

Miroslav Slovak: Tak vianočné trhy zrušia a toto nechajú. Aký by bol problém, keby boli trhy, ale s menej stánkami ako zvyčajne, keď už teda tu máme ten vírus... Ešteže vo Viedni a Schloss Hofe budú.

Karin Miklová: Veď aj terasy sú otvorené, tak aký rozdiel?

Kacka Zelená: Tu im neprekáža stáť v rade, ale frflať na rady pri testovaní, tak to áno. Tu sa už neboja, že sa nakazia?

Laura Simanová: Môžu vás otestovať s negatívnym výsledkom a nakazíte sa napríklad cestou domov v MHD, neraz je preplnené a rúška pod nosom...

Kolóny na Botanickej sú väčšie ako počas rekonštrukcie električkovej radiály

Samira Hačko: A ako inak sa dá opraviť cesta? Veď každý má možnosť zvoliť si alternatívny spôsob prepravy.

Patrik Ballay: A čo tak použiť západný štandard a opravovať prioritne v nočných hodinách?

Vladimír Rezek: Vodiči môžu chodiť električkou, keď sa im nepáči... Robí sa oprava vozovky, nedá sa to spraviť za deň, nejaký čas to trvá.

Dmitry Usenko: Tá oprava je dočasná, ok, vydržím, ale nechápem, aký bol dôvod zúženia cesty medzi Družbou a Riviérou - tam, kde je priechod? Chodník zaberie polovicu ľavého jazdného pruhu a autá musia túto blbosť architektov obchádzať cez pravý jazdný pruh, strašne to zdržia. O semafore pri odbočke hore na Lafranconi ani nehovorím, totálny fail...

Martin Terkovič: Je to len pár minút, ale za cenu novej trate a aj vozovky. Takže v pohu.

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Kam sa vytratili robotníci?

Oceňujem, že po oprave chodníkov na Moste SNP sa konečne začalo aj s výmenou dlažby na terase mosta, ktorá bola v dezo-látnom stave. Rozbité dlaždice, ktoré mohli zapríčiniť úraz, sú konečne preč, ale akosi nevidieť, že by sa robotníci ponáhľali s ułożením nových. Minulý týždeň som zhodou okolností dva dni po sebe krátko popoludní prechádzala okolo, ale žiaden pracovný ruch som veru nevidela. Posielam vám fotku zo štvrtka 26. novembra.

Petržalčanka Jana

Nie je to až také zlé...

V Bratislavských novinách som si prečítala sťažnosť pani Ľudmily, ktorú hnevá špina v uliciach. Spomínala najmä Kamenné námestie pred Priorom, kvetináče sú vraj plné odpadkov a rôzneho hárburdia. Musím na to zareagovať, lebo mám inú skúsenosť. Videla som tam pracovníkov, ako polievali kvety v kvetináčoch a čistili od odpadkov aj okolie.

Katarína z Kramárov

Čo na to mestská polícia?

Na Karadžičovej ulici, komunikácii prvej triedy, parkujú v dopravnom pruhu od zástavky Twin City až po križovatku s Mlynskými nivyami automobily, čím porušujú Vyhlášku o prevádzke na pozemných komunikáciách a obmedzujú vozidlám plynule pokračovať v jazde zo zástavky Twin City. Čo na to správca komunikácie a mestská polícia?

Ing. Peter B., Ružinov

V Bibiane je veselo

STARÉ MESTO

Pracovníci Bibiany nachystali na december viac zaujímavých podujatí pre vaše deti.

Na nedeľu 6. decembra pripravili program s názvom Mikuláš je tu zas, aj s mikulášskymi darčekom pre najmenších. Lákavý je tiež program Voňavé medovníky (9. decembra), kde sa deti dozvedia, aká dlhá cesta vedie k voňavému medovníkovému cestu. „Prezradíme tajný recept BIBIANY a upečieme chutné medovníky. Pre neúnavných pekárov pridávame aj recept na nepečené vianočné ozdoby,“ sľubujú organizátori. Viac sa dozviete na www.bibiana.sk. (ts)

Dobré skrinky

NOVÉ MESTO

V mestskej časti Nové Mesto by mali čoskoro pribudnúť tzv. dobré skrinky, ktoré majú pomôcť ľuďom v núdzi.

Slúžiť majú na komunitnú výmenu, kde ľudia nájdu to, čo potrebujú, prípadne odloženými vecami pomôžu niekomu inému. „Ktokoľvek môže do skrinky priniesť akýkoľvek vhodný tovar, ktorý nepotrebuje, a môže si z neho vziať to, čo potrebuje. Nielen knihy, ale aj trvanlivé potraviny, kozmetiku či hygienické potreby,“ priblížil starosta Rudolf Kusý. (TASR)

Adventný jarmok

STARÉ MESTO

Na nádvorí Starej radnice pribudli remeselné stánky so slovenskými výrobkami.

Vianočný remeselný jarmok sa začal v sobotu 28. novembra a nájdete ho každý ďalší víkend až do 20. decembra. Aj keď nejde o tradičné vianočné trhy, podujatie vás aspoň na chvíľu odpúta od starostí. (ts)

Novoročný koncert bol tak trochu trucpodnik

BRATISLAVA

Nie sme horší ako Rakúšan, povedal si bývalý spevák Lúčnice Ondrej Lörinčík a vymyslel Novoročný koncert pod pyramídou. Vďaka nemu vznikla tradícia výnimočného podujatia, na ktoré boli vstupenky vždy beznádejne vypredané. Najbližší, už piaty ročník, čaká zmena.

Lúčničiar Ondrej Lörinčík je muž plný energie a nápadov, nič na tom nemení fakt, že je už vo veku dôchodcu. Myšlienka pripraviť každý rok na 1. januára Novoročný koncert pod pyramídou, ktorý sa vždy konal vo Veľkom koncertnom štúdiu Slovenského rozhlasu a počúvali sme ho v priamom prenose aj na Rádiu Regina, bola podľa jeho slov tak trochu trucpodnik. Impulzom preňho boli vystúpenia slávnej Viedenskej filharmonie, ktoré v rámci novoročného programu tradične vysielala aj naša televízia. „Viedenská filharmonia sú výborní, to je jasné. Ale keď som v roku 2016 počúval ódy na Straussovcov, ako pozdvihli hrdosť svojho národa a čo pri-

Vystúpenie unikátneho orchestra Bratislava Hot Serenaders je zážitok, ktorého sa nedá prejsť.

niesli pre svet muziky, povedal som si - veď aj my máme interpretov a skladby, ktoré zneli na rozhlasových vlnách z Viedne, Budapešti, Prahy a Berlína, ktorým svojho času tieskala Európa! Prečo by napríklad náš Gejza Dusík so svojim tangom či Ernest Genersich s čardášfoxom nemohli byť aspoň rovnocenní valčíkom či quadrilám týchto páňov? A bol tu aj výrok kapelníka orchestra Bratislava Hot Serenaders Juraja Bartoša, citujem: Nám hocikde vo svete stačí zahrať *Anča, Anča, Anča, Hana* alebo *Saigon* a všetko je vybavené! To mi vniklo nápad urobiť niečo podobné, spolu s týmito

orchestrom. Môj sen sa stal realitou aj vďaka prekvapivo kladnej reakcii Slovenského rozhlasu k návrhu na možnosť spolupráce,“ spomína na začiatky Ondrej Lörinčík. Na otázku, čo na tento nápad hovorí orchester, mu kapelník a trubkár v jednej osobe Juraj Bartoš povedal: „Zorganizuj, my to dáme!“ A bolo rozhodnuté. Všetko mal premyslené do detailov, námet, dramaturgiu, scenár, propagáciu, aj honoráre pre účinkujúcich. Rozhlas poskytol potrebné priestory v budove obrátenej pyramídy na Mýtnej ulici a zabezpečil priamy prenos na Rádiu Regina. Prvý ročník Novoročného

koncertu pod pyramídou odznel 1. januára 2017 pod názvom *Úsvit slovenskej populárnej a tanečnej hudby*. Publikum, ktoré zaplnilo všetky miesta v sále, bolo nadšené, odozva bola výborná aj u rozhlasových poslucháčov. Vystúpenie unikátneho orchestra hrajúceho na autentické nástroje z 20. rokov je zážitkom, ktorého sa, ako zdôrazňuje Ondrej Lörinčík, nedá prejsť. Nasledovali ďalšie ročníky a vždy s inou témou, podľa dohody by sa skladby v programoch jednotlivých koncertov mali opakovať len v minimálnej miere. „Máme z čoho vybrať. Slovensko od začiatku 30. rokov do polovice 50. rokov, čiže v období noblesy slovenského tanga, malo vyše 70 autorov populárnej hudby a vzniklo takmer 760 slágov. Len Gejza Dusík ich napísal asi 250, neho-voiac o operetách,“ pripomína.

V týchto dňoch pripravujú piaty ročník koncertu s názvom *Piate dostaveníčko s noblesou melódii slovenského tanga*, ale už na novej adrese. Slovenský rozhlas sa totiž na poslednú chvíľu rozhodol na úspešne naštartovanej tradícii ďalej nespolocovať. „Rozhodnutie rozhlasu ma nemilo prekvapilo, ale isté je, že Novoročný koncert pod pyramídou 1. januára bude. V prípade, že nebude môcť byť s účasťou publika, uskutoční sa na domovskej scéne orchestra, v spoločenskom dome Nivy, a záujemcovia sa na ňom zúčastnia formou online prenosu. Ak bude účasť publika možná, odohrá sa vo Veľkej sále Domu kultúry Cultus Ružinov,“ ubezpečuje Ondrej Lörinčík.

Napriek problémom, s ktorými nerátal, nestráca chuť ani motiváciu: „Šíriť dobrú hudbu, od srdca, to je radosť. Bavi ma to o to viac, keď vidím, že aj publikum sa teší. A to je to najmenej, čím a ako môžem pomôcť ľuďom ľahšie preklenúť súčasné ťažké obdobie.“ (ac)

Foto: Koloman Zúrik/archív O. L.

Správy z podsvetia

Pozor na ďalší trik, ktorý zneužíva najmä seniorov! Polícia upozornila na páchatel'a, ktorý zatelefonoval 77-ročnej dôchodkyni a vydával sa za zamestnanca Krízového centra Covid. Žiadal od nej 8-tisíc eur na injekciu pre jej dcéru, ktorá leží na pľúcnej ventilácii pre ochorenie Covid 19 v nemocnici v BRATISLAVE. Keďže pani nemala doma dost peňazí, zariadil jej dokonca odvoz taxíkom do najbližšej pobočky banky s tým, že peniaze prevezme niekto u nej doma. Našťastie jej v tom čase zatelefonovala dcéra, ktorá ju ihneď poslala na najbližšie policajné oddelenie. Špekulanti sa často vydávajú aj za pracovníkov elektrární, vodární, plynární či sociálnych úradov. Nedajte sa oklamať! (bn)

Palác, kde sa uchýlila vdova po uhorskom kráľovi

Bratislava kedysi

Mnohí Bratislavčania sa obávali o osud nádhornej budovy banky Kooperatíva, ktorú počas vianočných trhov pred dvoma rokmi zachvátili plamene. Rekonštrukcia tejto národnej kultúrnej pamiatky na Hlavnom námestí stále pokračuje, no poškodená fasáda je už obnovená, pohľad na historický skvost ľudí opäť teší. Vedeli ste, že stojí na mieste iného význačného domu, kde bývala aj mladá vdova Mária Habsburská?

Najvýznamnejšou budovou Hlavného námestia bola odjakživa radnica. Monumentálny ráz jej dávala mohutná, masívna veža, ktorú účtovné knihy z prvej polovice 15. storočia nazývajú Novou vežou (neue Thurn). V Prešporku vždy hrala úlohu hlavnej veže, lebo jej poslaním bolo usmerňovať konanie obyvateľstva a dávať mu na známosť významné udalosti a povinnosti – napríklad z veže vyzývali trúbením nich urobiť poriadok. Okrem radnice sú historicky zaujímavé aj ďalšie budovy, ktoré tu kedysi stáli. Napríklad dom meštianskej rodiny Auerovcov pochádzajúci zo stredoveku, ktorý bol v roku 1906 zbúraný a nahradený secesným bankovým palácom dokončeným v roku 1911, kde dnes sídli Kooperatíva.

Auerovci boli patricijská rodina, ktorej Matej Korvín v roku 1474 predal novoročné dary, ktoré dostával od mesta. Ich dom na Hlavnom námestí poslužil aj ako dočasné

Niekdajší Auerov dom na Hlavnom námestí nahradil v roku 1911 palác Kooperatívy (foto nižšie).

Mária Habsburská

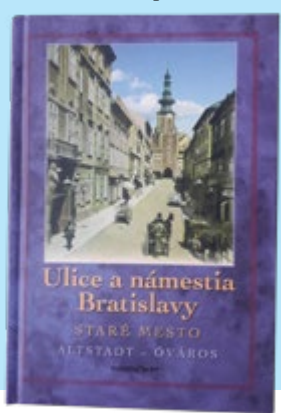
bývanie pre vdovu po uhorskom kráľovi Ľudovítovi II. Jagelovskom, ktorý zahynul v roku 1526 v bitke pri Moháči. Mladá, len 21-ročná vdova Mária Habsburská, známa tiež ako Mária Uhorská (1505 – 1558), sa totiž po porážke Uhorska pri Moháči utiahla z Budína do Bratislavy. Z nášho mesta, v ktorom strávila niekoľko mesiacov, podporovala brata Ferdinanda, aby práve on zasadol na uhorský trón po jej manželovi, čo sa aj stalo. Bola presvedčená, že Ferdinand ako príslušník mocného rodu Habsburgovcov bude najlepšou bariérou pred ďalším prenikaním Turkov do Európy. V dome Auerovcov bývala Mária Habsburská zrejme do času, kým sa mohla presťahovať do vynovenej kráľovskej kúrie na Ventúrskej ulici. Bola to vzdelaná a sčítaná žena, ktorá sa zaujímalá o reformačné myšlienky doby, hoci katolícku cirkev nikdy neopustila. Významnú úlohu v dejinách prešporských evanjelikov, ktorí sa nachádzali v stiesnenej situácii, zohral dom Auerovcov v 17. storočí.

Jeho vtedajší vlastník Ernest Auer bol totiž inšpektorom evanjelickej cirkvi. Neskôr, keď Turci zničili evanjelickú modlitebňu na predmestí mesta, konali sa v roku 1683 ich bohoslužby takisto v jeho dome. (bn)

Foto: Vydavateľstvo PT Marenčin, Marián Dekan, TASR

Spracované podľa publikácie Tivadara Ortvaya Ulice a námestia Bratislavy, Staré Mesto, Altstadt – Óváros, Vydavateľstvo Marenčin PT (so súhlasom vydavateľstva). Redakčne upravené.

Bratislavské Noviny
vyjdú o mesiac
15. januára 2021

Pieta
pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

- prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami
- zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore
- prehratie foto prezentácie zo života zosnulého
- kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

REDAKCIA
Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava
Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk
Telefón: 02/62801182
Inzercia: Claudia Škrabáková
Telefón: 0911 668 469

E-mail: skrabakova@banoviny.sk
PR reklama
je graficky vyznačená ■
www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?
Nahláste nám vašu presnú adresu na: 02/32688830,
redakcia@banoviny.sk

George Bernard Shaw	draním zbavil kože	4. časť tajničky	skratka pre long play	vzorec hydridu hliníka	búra	vnorenie, ponorenie (odb.)	hrubé dosky (hovor.)	staro-grécka krajina	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	túz	vzorec fosfidu uránu	rachotil (expr.)	Otília (dom.)	fučia, dychčia (expr.)	opísanie	1. časť tajničky	ruský súhlas
urobila slabším									európsky fond								
obozretný človek, taktik									pohania, zneuctia 2. časť tajničky								
EČV Rimavskej Soboty			slastne, blaživo broskyňa (kniž.)								uträtí bol posadený						očividne (expr.)
skratka antibiotík				vyrobený v Írsku mužské meno						soľný prameň druh zliatiny							
strunový hudobný nástroj					značky integrovaný obvod										okultné krvácanie obyvateľ Hanej		
Pomôcky: KDF, digit, Donar, barmia, Atika	morčacie vnútorné spojil (kniž.)							štát v Ázii židovské jedlo						aha, pozriť taviť, po česky			
skúmaním na niečo prídu							ševelenie hlasovať						rytmus kozacia				
získaj kúpou						šíril vôňu manilské konope						športové plavidlo mať určitú chuť					
stav bez vojny					toliar, po česky citoslovce pri prípitku						kŕmič (zastar.) drobia						obľíznete
kovová látka				žialil (kniž.) germán-sky boh						hudobné divadlo druh horniny							
skratka obrneného transportéra			číslica (kyber.) Serafin (dom.)						čierny nerast 5. časť tajničky						základné imanie svetlá slúda		
žrebovať								tykajúca sa sovy citoslovce zvolania						skr. seve-rosevero-západu nesúladiť			
Pomôcky: šolet, ovo, čip, balza, sericit	striedal fakt (zastar.)					odstraňovať chlpy ľahké drevo							neón, po česky poplatok štátu				
hazardná kartová hra					tropická rastlina posúva piesok							odierajme citoslovce úderu					
mužské meno					rehot (expr.) ničia rúcaním						palístok prípravný náčrt						
značka nemeckých automobilov				pelech, ležovisko črty, obrysy						tykajúce sa sfn tenká cínová fólia							
tamtá			tykajúca sa konzula daj najavo										rímske číslo 501 hynula			3. časť tajničky	dávny predok
ušetria							útlak (kniž.) posielalo (bás.)							značka trinitro-fenolu zlaďovať			
chradne (bás.)						pokazil (hovor.) štát v jz. Ázii									100 m ² ruská rybací polievka		
Pomôcky: atb, tagal, invar, oolit, ortit, farao	méta, po česky smerom z vnútra					ženské meno farba na vajíčka						prestávka tak, preto					
spletaním zhotovujú					kyprili pluhom pôdu symetrála						priechod nad cestou EČV Košíc						
vystavoval umelému žiareniu									pomôcka na zlepšenie zraku								
pomerne nízko									polihovať						značka pre yard		